Należytość pocztowa opłacona gotówką.

Nr. 2/151. Kraków, kwiecień, maj, czerwiec 1939 r. Rocznik XXVII.

CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

Organ Towarzystwa Katol. Właścicieli Realności w Krakowie.

Numer pojedyńczy 40 gr.
Członkowie Tow. katol. właśc. realności w Krakowie, którzy zapłacą całoroczną wkładkę, otrzymują Czasopismo bezpłatnie, gdyż należytość za prenumeratę mieści się w opłacanej przez członków rocznej wkładce.

Redakcja i Administracja:
ul. Reformacka 7, parter.
TELEFON Nr. 176-76.
KONTO P. K. O. Nr. 407.771.

Wychodzi jako kwartalnik.

Ogłoszenia przyjmuje administracja: Kraków, ul. Reformacka L. 7, parter.
CENY OGŁOSZEŃ:
cała strona 120 zł., ½ str. 60 zł., ¼ str. 30 zł., 1/8 str. 15 zł., 1/16 str. 8 zł.
Krótkie firmowe 5 zł. jednorazowo.
Pozatem wedle umowy.

Biuro Tow. katol. właścicieli realności znajduje się przy ul. **Reformackiej 7, parter, tel. 176-76.**
Członkom udzielają **bezpłatnie:**

a) **informacyj i porady prawnej** codziennie od godziny **11—12** przedpołudniem i od godziny **4—6** popołudniu Dr. Michał Świgost,
b) **informacyj i porad w sprawach podatkowych i skarbowych** emer. st. radca skarb. Władysław Laskowski w poniedziałki i czwartki od godz. **11.30** do godz. **12.30** w południe.
c) **bezpłatnych porad w sprawach budów, przebudów, instalacyj, remontu itp.** udziela referat techniczno-budowlany na zgłoszenie.

Do naszych P. T. Członków!

Niezwykle trudne położenie nieruchomej własności miejskiej nakłada na nasze Towarzystwo, jedno z najpoważniejszych w Polsce, większe niż kiedy indziej obowiązki.

W ślad za tym idzie konieczność wzmożenia naszej siły organizacyjnej.

Poważna ilość członków, skupionych w naszym Towarzystwie, nie jest jeszcze dostatecznym wyrazem tej siły, jaką przedstawia chrześcijańska i katolicka własność nieruchoma w Krakowie. Wielu właścicieli nieruchomości chrześcijan-katolików stoi poza naszą lub poza jakąkolwiek organizacją zawodową wogóle, przyczyniając się w ten sposób do osłabienia interesów własności nieruchomej!

Stan taki dalej trwać nie powinien i nie może!

Poza naszą organiazcją nie powinien pozostawać ani jeden właściciel nieruchomości wyznania chrześcijańskiego nie tylko ze względów na swój interes własny!

Trudności natury technicznej nie pozwalają nam w tej chwili dotrzeć do tych wszystkich, którzy powinni się znaleźć w naszych szeregach.

Dlatego na razie zwracamy się do naszych, już zorganizowanych członków z gorącym apelem:

Jednajcie nam jak najwięcej nowych członków!

Zwerbowanie przez każdego z naszych członków przynajmniej jednego nowego członka nie natrafi chyba na żadne trudności!

Trochę dobrej woli i trochę trudu! Owoc zabiegów będzie zapewne obfity!

Tych zabiegów po Was, Szanowni nasi Członkowie, spodziewamy się i o nie, w imię dobra Towarzystwa i dobra sprawy, której służymy, prosimy.

Propagandowymi odezwami służymy.

Zalegających ze składkami, a przez to utrudniających nam pracę, prosimy i wzywamy do uregulowania zaległości. Składka członkowska winna być tak regularnie wpłacana, jak czynsz z lokalu.

Czy to nie słuszne?

Bez funduszów żadna organizacja obejść się nie może. Dlaczegóż akuratnie u wielu katolickich właścicieli realności brak zrozumienia tej prawdy?

Zarząd Towarzystwa.

Doroczny Zjazd

Rady Naczelnej Polskiego Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej

W dn. 21 maja odbyło się w Warszawie doroczne zebranie Rady Naczelnej Polskiego Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej przy licznym udziale delegatów z całego kraju.

Zebranie zagaił prezes Związku prof. Witold Staniszkis, poczem poświęcił krótkie wspomnienie pamięci Wielkich Zmarłych, którzy odeszli w roku ubiegłym, Ojca Świętego Piusa XI, kardynała Aleksandra Kakowskiego i Romana Dmowskiego, oraz zmarłego członka Zarządu Związku p. Mariana Ptaszka.

Delegaci uczcili pamięć zmarłych przez powstanie.

Po wyobrze prezydium, w skład którego weszli przedstawiciele największych zrzeszeń, prof. Staniszkis, w związku z obecną sytuacją polityczną, odczytał następującą uchwałę, którą zebrani przyjęli hucznymi oklaskami.

„Wobec zakusów niemieckich na odwiecznie polskie ziemie i dostęp Polski do Bałtyku, Rada Naczelna Polskiego Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej stwierdza, że członkowie, reprezentowanych przez nią zrzeszeń chrześcijańskiej własności miejskiej, gotowi są w każdej chwili stanąć w obronie niepodległości, całości i wielkości państwa polskiego, bądź w szeregach armii, bądź w pogotowiu wojennym ludności cywilnej.“

Następnie Rada Naczelna postanowiła przesłać depesze z powyższą uchwałą do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, do Naczelnego Wodza Armii, marszałka Edwarda Rydza Śmigłego oraz Pana Premiera generała Sławoj-Składkowskiego.

Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności i sprawozdania rachunkowego, na wniosek Komisji Rewizyjnej, udzielono absolutorium Zarządowi Związku.

Ze wszystkich zagadnień, poruszonych na Zjeździe, najobszerniejszą dyskusję wywołała sprawa nakazów remontowych. Podnosili ją wszyscy delegaci z Warszawy i prowincji, zaznaczając, że wymagania władz administracyjnych w dziedzinie remontów nie liczą się z możliwościami finansowymi właścicieli starych domów, obciążonych ochroną lokatorów, ustawową obniżką komornego i wysokimi świadczeniami na rzecz Skarbu Państwa i samorządów.

W sprawie remontów Rada Naczelna powzięła dwie uchwały.

„Rada Naczelna uważa za konieczne, by zarządzenia władz w przedmiocie remontu budynków i wszelkich inwestycyj w nieruchomościach, uwzględniały istotną potrzebę i możliwości techniczne wykonania danych robót oraz stan finansowy właścicieli domów, zwłaszcza w chwili obecnej, gdy sytuacja polityczna wymaga od miejskiej własności nieruchomej specjalnych świadczeń na cele ogólno-państwowe, co znacznie osłabia jej potencjał gospodarczy.“

„Rada Naczelna wzywa Zarząd Związku do kontynuowania zabiegów, dotyczących kredytów na remont domów, a zmierzających do uproszczenia formalności i obniżenia kosztów wstępnych przy uzyskiwaniu pożyczek na ten cel, oraz rozszerzenia akcji kredytowej i obniżenia oprocentowania udzielanych na remonty pożyczek.“

Rada Naczelna poruszyła również niezmiernie dotkliwą, szczególnie dla właścicieli domów o małych mieszkaniach na peryferiach miast, sprawę bezpłatnego dostarczania mieszkań dla bezrobotnych.

Rada Naczelna wzywa Zarząd Związku do ponownego podjęcia starań, by został opracowany i uchwalony projekt ustawy o obowiązku opłacania przez związki samorządowe komornego za bezrobotnych, korzystających z moratorium mieszkaniowego.

Na wniosek stowarzyszenia w Krakowie, Rada Naczelna powzięła uchwałę w sprawie podatku lokalowego.

Rada Naczelna wypowiada się za całkowitym zniesieniem podatku od lokali, który stanowi czynnik wydatnie podrażający czynsze najmu. Nadto uchwalono we formie rezolucji między innymi następujące wnioski Towarzystwa Katol. Właśc. Realn. w Krakowie.

1) Rada Naczelna uważa za niezbędne podjęcie starań, by ordynacja wyborcza do rad miejskich uległa modyfikacji, zapewniającej miejskiej własności nieruchomej należytą reprezentację w miejskich organach samorządowych.

2) Rada Naczelna zaleca Zarządowi Związku przeprowadzenie ankiety w celu ustalenia, czy i o ile pobierane w poszczególnych miastach opłaty za korzystanie z komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz zakładów użyteczności publicznej odpowiadają przepisowi § 108 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. (Dz. U. Nr. 113, poz. 937), jak również przedstawienie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych na podstawie powyższej ankiety przypadków, w których samorządy miejskie czerpią nadmierne zyski z tych opłat, obciążających dotkliwie miejską własność nieruchomą.

3) Wniosek w przedmiocie ustalenia właściwej wykładni pojęcia „zatargi zbiorowe między właścicielami naruchomości miejskich, a dozorcami domowymi“.

Na miejsce wylosowanych członków zarządu i zastępców, komisji rewizyjnej i sądu rozjemczego, dokonano wyborów według listy, uzgodnionej przez komisję-matkę. W zarządzie pozostał prezes naszego Towarzystwa p. sen. Aleksander Adelmann, jako zastępca członka zarządu wybrany został członek wydziału naszego Towarzystwa p. Dr. Antoni Mikulski.

Po zamknięciu Zjazdu Rady Naczelnej odbyło się konstytucyjne posiedzenie nowego zarządu Związku, na którym obrano prezydium w następującym składzie:

Prezes — prof. Antoni Ponikowski,

Wice-prezesi — p. Józef Chorążak (Łódź), p. Józef Małkiewicz (Poznań), p. inż. Michał Kossowski, p. inż. Stanisław Kowalewski i p. Elina Pepłowska (Warszawa).

Skarbnik — p. Józef Kwiatkowski, zast. skarbnika — p. mec. Antoni Maciejko (Warszawa),

Sekretarz — p. kapitan Czesław Lubecki i zastępca sekretarza — p. pułkownik Władysław Ostromecki (Warszawa).

Ciągle dookoła remontów płotów i anten

Towarzystwo Właścicieli Domów w Poznaniu złożyło swego czasu Władzom memoriał, który w wyjątkach — bo się przydać może — przytaczamy.

W postępowaniu odwoławczym przed sądami (od mandatów karnych) można naprowadzać wszelkie rzeczowe dowody i okoliczności a więc i takie, jak przytoczone poniżej.

„Od dłuższego czasu Wydział Nadzoru Budowlanego Zarządu Miejskiego w Poznaniu wszczął zakrojoną na szeroką skalę akcję wysyłania nakazów odnawiania nieruchomości w naszym mieście. Ostatnimi czasy akcja ta przybrała na sile i wysyła się nakazy remontowe już całymi ulicami np. ul. Dąbrowskiego, Słowackiego i inne, nie bacząc przy tym, czy dana nieruchomość wogóle remontu potrzebuje, czy też nakaz ten ma tylko zadowolić „względy estetyczne" wysyłających nakazy.

Oczywiście nie zamierzamy występować przeciwko zarządzeniom w tych wypadkach, które przewidują odpowiednie ustawy, to znaczy, gdy nieruchomość zagraża bezpieczeństwu i rzeczywiście szpeci widok ulicy — chociaż i w tych wypadkach Władze winny brać pod uwagę i stan majątkowy zobowiązanego. Zachodzą jednak bardzo częste wypadki, że nieruchomość jest w jak najlepszym stanie, kosztownie i trwale otynkowana, częstokroć nawet tynkiem szlachetnym, pomimo to właściciele takich objektów otrzymują nakazy odnawiania, przy tym w nakazach zaznaczono, że „po stwierdzeniu przez organa nadzoru budowlanego" itd. — tymczasem w wielu wypadkach zainteresowany zbadał, że wogóle nikt z nadzoru budowlanego nie badał danej nieruchomości, lecz nakaz wysłano z doniesienia posterunkowych P. P., a motywem, który wpłynął na nakaz remontu, była tylko chęć odnowienia „na jasno" nieruchomości, natomiast ani nieruchomość ta nie zagrażała niebezpieczeństwu, ani nie raziła ze względów estetycznych.

Taka polityka budzić musi poważne wątpliwości. W pierwszym rzędzie domagać się musimy zachowania w takich wypadkach przepisów odnośnych ustaw. W żadnym razie nie może być dopuszczalnym, aby rzeczoznawcami w takich wypadkach byli posterunkowi policji państwowej, gdyż są do tego powołani odpowiedni funkcjonariusze Miejskiego Nadzoru Budowlanego. Poza tym trudno zgodzić się z panującą tendencją, gdy powodem nakazu odnowienia, jest tylko dążenie do malowania „na jasno". Jeżeli tylko takie okoliczności zachodzą, to musimy zauważyć, że jest to niepotrzebnym marnowaniem pieniędzy w tak niebogatym państwie, jakim jest Polska, będąca przecież na dorobku. Oczywiście trudno przeczyć, iż kolor jasny estetycznie jest piękniejszy, lecz jednocześnie ten jasny kolor jest bardzo niepraktyczny i już po kilku miesiącach na jasnym tynku pojawiają się smugi, które rzeczywiście będą szpecić budynek, a przecież nie do pomyślenia jest, abyśmy co 2—3 lata odnawiali fasady, gdy dobrze zrobione powinny wystarczyć na lat z górą 20. Kto zna stosunki w Poznaniu, gdzie jest nadzwyczaj duża ilość sadzy w powietrzu, jak w żadnym innym mieście, ten wie, że jasne fasady będą brudne już w drugim lub trzecim roku.

A czy ze względów O. P. L. jasne fasady domów — a więc bardziej widoczne — są wskazane, też wątpić należy.

Na koniec pragniemy poruszyć zagadnienie nakazów umieszczenia na dachach domów anten zbiorowych, co już w kilku wypadkach miało miejsce i w Poznaniu. Nakazy takie nie mają podstaw prawnych, gdyż powoływanie się Władz na art. 338 ust. budowlanej, nie może być do tego wymagania zastosowane, albowiem artykuł ten mówi, że Władza ma prawo nakazać usunięcie szpecących części budynku, co jeszcze nie mieści w sobie nakazania budowy czegoś nowego, jak np. anteny zbiorowej, bo to byłoby nakazaniem świadczenia jednej osoby (gospodarza) na rzecz drugiej (lokatora) i bezpłatne, bo przecież żaden lokator nie zapłaci gospodarzowi za ustawioną mu antenę zbiorową. Ze względów przeto poszanowania zasady słuszności i braku podstaw prawnych, upraszamy o zaniechanie tych wymagań.

Na zakończenie pozwalamy sobie zauważyć, że często zaniedbane z braku dochodowości domów konieczne remonty wewnętrzne są raczej racjonalniejsze i pilniejsze, niż nawet uzasadnione niekiedy względy estetyczne, a od czasu, gdy własność nieruchoma miejska bytuje pod działaniem ustaw wyjątkowych — wszelkie względy ze strony Władz winny jednak jej przysługiwać i dlatego prosimy o uwzględnienie naszego wyjątkowego położenia i oględne stosowanie wymagań budowlanych".

Sprawą remontu zajmował się ostatnio, na skutek napływających licznych skarg, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, który złożył nawet specjalny memoriał na ręce p. wicepremiera Kwiatkowskiego, domagając się w nim ustalenia właściwej hierarchii obowiązków w obliczu chwili bieżącej. Memoriał podkreśla, że takie wymagania władz administracyjnych, które dotyczą np. przebudowy parkanu, asfaltowania dziedzińców, odnawiania fasad domów itd. są zupełnie zrozumiałe i słuszne w okresie normalnych warunków pracy, obecnie jednak powinny one zejść na plan dalszy, przynajmniej drugi, bowiem nie można teraz rozpraszać wysiłków życia gospodarczego, które winno spełniać ważniejsze zadania.

Memoriał uskarża się dalej, że ingerencja organów administracyjnych w zakresie różnych nakazów nie tylko nie uległa złagodzeniu, lecz nawet w szeregu wypadków ujawnia wysoce rygorystyczne nastawienie. Zwłaszcza celują w tym władze administracyjne niższych stopni. Podkreśla się, że nakazy administracyjne często nawet kolidują z kierunkiem oddziaływania innych organów państwowych.

Wobec powyższego sfery gospodarcze domagają się wprowadzenia pewnej koordynacji działania poszczególnych organów państwowych a przede wszystkim ustalenia pewnej hierarchii wymagań w stosunku do życia gospodarczego i hierarchii obowiązków.

ZARZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 marca 1939 roku w sprawie przepisów miejscowych o zewnętrznym wyglądzie budynków i urządzeń związanych z budynkami dla m. Krakowa.

Na podstawie art. 408 pkt. 6, 7, 8, 13, art. 410 pkt. 2, 10 i art. 415 ust. 1 pkt. a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) **w brzmieniu ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 405)** — na wniosek Wojewody Krakowskiego z dnia 11 czerwca 1938 r. L. KBB. IV-13—16, oparty na uchwale Rady Miejskiej

w Krakowie z dnia 28 kwietnia 1938 roku — zarządzam co następuje:

Lica frontowe, dachy, boczne i tylne ściany budynków.

(1) Lica frontowe budynków murowanych należy otynkować lub wykonać z kamienia naturalnego, łamanego lub obrobionego po kamieniarsku, z cegły licówki lub innych materiałów, nadających się do licowania. Licowanie cegłą jest dopuszczalne wówczas tylko gdy licówka jest trwała, regularnie wiązana i użyta do poszczególnych motywów architektonicznych. Stosowanie licówki na całej fasadzie dopuszcza się tylko wtedy, gdy budynek odmiennym swoim wyglądem nie przyczyni się do zeszpecenia ulicy, placu lub w ogóle miejscowości.

(2) Cokoły w budynkach nowowznoszonych oraz w budynkach, w których dokonywana jest gruntowna przebudowa fasad, usytuowanych bezpośrednio przy ulicy, drodze lub placu publicznym, należy licować kamieniem naturalnym odpornym na wpływy atmosferyczne lub innym trwałym materiałem uznanym przez władzę za odpowiedni.

(3) Przepisu ust. (2) nie stosuje się do budynków parterowych.

§ 2. (1) Zabrania się malowania lic frontowych budynków farbą olejną.

(2) Sposób i kolor tynkowania albo licowania ścian, a także malowania lic frontowych, okien, okiennic, drzwi i rynien władza budowlana może określić w każdym poszczególnym przypadku ze względu na potrzebę zharmonizowania tych elementów z otoczeniem.

(3) Ścian, wykonanych z kamienia naturalnego, jak z piaskowca, granitu itp., a także z cegły licówki malować nie wolno.

(4) Władza budowlana może nakazać ze względów architektonicznych: 1) umieszczanie na fasadzie frontowej budynków nowowznoszonych godła lub innego motywu plastycznego; 2) przywrócenie godła poprzednio istniejącego.

(5) Władza budowlana może nakazać wykonanie na fasadzie w oznaczonym miejscu urządzenia dla zawieszenia chorągwi.

§ 3. Boczne ściany budynków frontowych jak również wszelkie powierzchnie ścian, widoczne z ulic, dróg, placów, z kolei żelaznej i w ogóle z wszelkich dróg komunikacji publicznej albo z miejsc uczęszczanych przez publiczność, jak: parki, cmentarze, miejsca spacerów, szlaki turystyczne itp., należy traktować jak lica frontowe i wykonać w sposób ustalony w §§ 1 i 2.

§ 4. Części budynku, podpadające pod przepisy §§ 1, 2 i 3, należy doprowadzić do stanu, wymaganego w myśl tych paragrafów, w okresie najwyżej trzech lat od dnia udzielenia pozwolenia na użytkowanie budynku.

§ 5. Gdy dach nowowznoszonego — lub gruntownie przebudowanego budynku jest widoczny z ulic, dróg, placów, kolei żelaznej, szlaków turystycznych i w ogóle z jakichkolwiek dróg komunikacji publicznej, albo z miejsc uczęszczanych przez publiczność, władza budowlana może określić pochylenie dachu i zażądać wykonania go z materiału i w kształcie dostosowanym do pokrycia dachów sąsiednich lub charakteru otoczenia.

§ 6. W dzielnicach lub strefach o zabudowaniu zwartym budynki nowowznoszone lub gruntownie przebudowywane należy pod względem położenia gzymsów, cokołów i otworów okiennych zharmonizować z sąsiednimi budynkami istniejącymi, gdy odpowiadają one przepisom obowiązującym i założeniom planów zabudowania, jeśli takie istnieją a nie powodują z jakichkolwiek powodów zeszpecenia ulicy, drogi, placu lub w ogóle miejscowości.

§ 7. (1) Jeśli jakakolwiek projektowana częściowa zmiana zewnętrznego wyglądu budynku odbiega od charakteru architektury całości lub świeżością wykonania może podkreślić zaniedbany stan pozostałej części budynku, albo nie harmonizuje z otoczeniem, wówczas władza budowlana może żądać wykonania pewnych robót w innych zewnętrznych częściach budynku dla zapobieżenia zeszpeceniu, jakie mogłoby nastąpić wskutek wykonania zamierzonych robót.

(2) Przy odnawianiu fasady budynku władza budowlana może żądać odkrycia, uzupełnienia i zakonserwowania fragmentów architektonicznych oraz nakazać zmiany wyglądu zewnętrznego fasady lub jej części i nowego opracowania szczegółów architektonicznych, jeśli tego wymagają względy bezpieczeństwa, ochrona otoczenia przed oszpeceniem lub potrzeba zharmonizowania budynku z otoczeniem.

Bramy, drzwi i okna.

§ 8. (1) Zabrania się urządzenia drzwi i okien sklepowych w budynkach na nieruchomościach, położonych przy ul. Kanoniczej oraz po stronie wschodniej ulicy św. Jana na odcinku od ulicy św. Tomasza do ulicy Pijarskiej.

(2) Bramy, drzwi, okna i wszelkie otwory w zewnętrznych ścianach budynków powinny być zharmonizowane wzajemnie przez zastosowanie dla poszczególnych rodzajów otworów w miarę możności jednakowych wymiarów, formy i podziału na części.

(3) Bramy i drzwi oraz zamknięcia ochronne okien sklepowych w ścianach, przylegających bezpośrednio do linii regulacyjnej lub linii ulicy, należy tak urządzać, aby skrzydła przy otwieraniu nie występowały poza linie muru, ani nie kładły się na fasadzie.

(4) Bramy wjazdowe, prowadzące do podwórza i drzwi prowadzące z ulicy do sieni i klatek schodowych, powinny być cofnięte od lica muru, przyległego do linii regulacyjnej, albo do linii ulicy, przynajmniej o 0.27 m od tej linii.

§ 9. (1) Okna w budynkach ogniotrwałych, w ścianach przylegających bezpośrednio do linii regulacyjnej lub linii ulicy należy urządzać jako otwierane do wewnątrz.

(2) Okiennice otwierane na zewnątrz w ścianach przylegających bezpośrednio do linii regulacyjnej, albo do linii ulicy powinny być umieszczone na wysokości conajmniej 2.75 m nad poziomem chodnika, mierząc od jego najwyższego punktu pod okiennicą do jej dolnej krawędzi, a gdy chodnika nie ma — co najmniej 3.60 m nad poziomem jezdni lub terenu pod otwartą okiennicą.

(3) Otwory okienne na piętrach, nie posiadające parapetu lub posiadające parapet o wysokości mniejszej jak 0.75 m. licząc od poziomu podłogi, należy zaopatrzyć w urządzenie ochronne, sięgające do powyższej wysokości.

(4) Władza budowlana może żądać stosowania w poszczególnych budynkach jednorodnego rodzaju i koloru oszklenia.

(5) Urządzanie w oknach krat zewnętrznych jest zabronione. Władza według swego uznania może zezwolić na odstępstwo od powyższego przepisu.

Balkony i wykusze.

§ 10. (1) Urządzenie balkonów wiszących od ulicy jest dozwolone wówczas, gdy odległość pomiędzy ścianami przeciwległych budynków wynosi co najmniej 12.00 m, a względy architektoniczne nie stoją temu na przeszkodzie.

(2) Zabrania się urządzania balkonów wiszących na poddaszach.

§ 11. (1) Balkony wiszące w domach, stawianych w linii regulacyjnej lub w linii ulicy, mogą wystawać przed lice budynku co najwyżej na 1.00 m, w domach zaś cofniętych od tej linii — co najwyżej na 1,30 m.

(2) Balkony wiszące w podwórzach mogą wystawać przed lice budynku co najwyżej na 1,30 m.

§ 12. (1) Balkony należy zaopatrzyć w balustradę o wysokości co najmniej 0,90 m ponad podłogą balkonu.

(2) Odległość balkonu od granicy sąsiadów powinna wynosić co najmniej półtorakrotną szerokość występu balkonu przed licem muru, nie mniej jednak niż 0,70 m; mniejsze odległości mogą być stosowane tylko przy domach bliźniaczych i przy zastosowaniu ścianki działowej od granicy o wysokości co najmniej 2 m i szerokości występu balkonu.

(3) Balkony w budynkach ogniotrwałych powinny być wykonane całkowicie z materiałów niezapalnych.

§ 13. (1) Zabrania się urządzania wykuszy przekraczających frontową linię zabudowania lub linię ulicy, jak również tylne i wewnętrzne linie zabudowania.

(2) Odległość wykuszy, nie przekraczających poza linie zabudowania, od granic sąsiadów nie może być mniejsza, niż dwukrotny wymiar występu wykuszy przed licem budynku.

§ 14. W budynkach ogniotrwałych wykusze powinny być wykonane całkowicie z materiałów niezapalnych.

§ 15. Odległość wykuszy od granic sąsiadów powinna wynosić co najmniej 1 m.

Ryzality, kolumny i inne elementy wysunięte przed licem frontowym budynku.

§ 16. (1) Wysunięcie przed linią regulacyjną lub linią ulicy ryzalitów, kolumn, szkarp, filarów, stopni, urządzeń ochronnych przy oknach wystawowych itp. części budynku jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy nie wpłynie ono ujemnie na bezpieczeństwo ruchu ulicznego, na architekturę budynku i na wygląd otoczenia.

(2) Wysuwanie części budynku, określonych w poprzednim ustępie, przed frontową lub tylną linią zabudowania, albo przed licem muru w domach, cofniętych od ulicy lub od tej linii regulacyjnej, jest dopuszczalne, jeśli potrzeba utrzymania jednolitego wyglądu ulicy nie stoi temu na przeszkodzie.

§ 17. Ryzality mogą być wysunięte przed linię regulacyjną lub linię ulicy:

a) przy szerokości chodnika do 3,00 o 0,13 m;

b) przy większej szerokości chodnika o 1/10 część szerokości chodnika i nie więcej niż o 0,27 m.

§ 18. Stopnie wejściowe przed linią regulacyjną lub linią ulicy można urządzać tylko przy szerokości chodnika, wynoszącej przynajmniej 4,00 m. Wysunięcie stopni przed linią regulacyjną lub linią ulicy, nie może przekraczać 0,30 m.

§ 19. (1) Urządzenia ochronne przy oknach, jak: pręty (antaby) i stałe kraty, wreszcie urządzenia, służące do umieszczania roślin mogą być wysunięte przed linią regulacyjną lub linią ulicy, co najwyżej:

a) przy szerokości chodnika do 2,00 m o 0,10 m;
b) przy większej szerokości chodnika o 0,20 m.

(2) Wzniesienie dolnej krawędzi urządzeń określonych w ust. (1) ma wynosić co najmniej 2,00 m nad poziomem chodnika.

(3) Urządzenia ochronne w postaci żaluzji zwijanych, krat rozsuwanych itp. należy urządzać w taki sposób aby nie wystawały przed lice muru.

(4) Zabrania się zabezpieczania okien i wystaw w sposób, mogący narazić na niebezpieczeństwo życie i zdrowie ludzkie, w szczególności zabezpieczania za pomocą kolców, zwróconych ostrzem do góry, umieszczonych przy dolnej krawędzi okien, wystaw lub wnęk.

§ 20. (1) Okapy dachu, gzymsy wieńczące i rynny mogą być wysunięte przed lice budynku usytuowanego w linii regulacyjnej ulicy, drogi czy placu komunikacyjnego albo linii ulicy co najwyżej o 0,50 m. Wysokość okapu albo dolnej krawędzi gzymsu nie może być mniejsza niż 3 m nad poziomem chodnika.

(2) W dzielnicach zwarto zabudowanych okapy dachu i gzymsy mają być dostosowane do poziomu górnej krawędzi okapów i gzymsów w sąsiednich budynkach istniejących, gdy odpowiadają one przepisom obowiązującym i założeniom planu zabudowania, jeśli taki istnieje.

§ 21. (1) Części budynków, nie wymienione w §§ 17, 18, 19 i 20, jak: kolumny, filary, szkarpy itp., a także rynny spustowe mogą być urządzone przed linią regulacyjną lub linią ulicy, tylko przy chodniku o szerokości wynoszącej co najmniej 2,50 m i mogą być wysunięte przed wspomniane linie o 1/10 część szerokości chodnika, nie więcej jednak jak o 0,55 m.

(2) Sklepowych portali, witryn, okien wystawowych i drzwi wejściowych do sklepów nie wolno wysuwać przed linię regulacyjną lub linię ulicy.

(3) Okna wystawowe i witryny mogą być wyjątkowo wysunięte przed linię regulacyjną lub linię ulicy co najwyżej o 0,15 m, gdy Zarząd Miejski uzna, że względy architektoniczne tego wymagają, a bezpieczeństwo komunikacji nie stoi temu na przeszkodzie.

(4) Rury spustowe i rynny należy tak rozmieszczać i tak wykonywać, aby swoim położeniem i wyglądem nie szpeciły budynku i otoczenia.

Urządzenia poniżej poziomu chodnika i na chodniku.

§ 22. Urządzenia świetlików do oświetlania piwnic, wsypów, włazów itp. urządzeń na poziomie chodnika przed linią regulacyjną lub linią ulicy jest zabronione.

§ 23. (1) Zabrania się urządzenia stopni wejściowych poniżej poziomu chodnika przed liniią regulacyjną lub linią ulicy.

(2) Odległość pierwszego stopnia schodów, prowadzących na poziom niższy, znajdującego się poniżej chodnika, ma wynosić przynajmniej 0,60 m od linii regulacyjnej lub linii ulicy, jeśli w liniach tych nie ma ogrodzenia.

§ 24. Zabrania się urządzania odboi (słupów) żelaznych, wycieraczek do obuwia itp. urządzeń przed bramami, wejściami i w ogóle na chodnikach przed licem budynku.

Szyldy, reklamy świetlne itp. urządzenia.

§ 25. Szyldy i reklamy (tablice firmowe, godła, wszelkiego rodzaju znaki kupieckie i przemysłowe, tablice i napisy reklamowe itp.), reklamy świetlne (lampy, latarnie, szyldy transparentowe, reflektory itp.), witryny (szafki wystawowe, gablotki itp.), daszki ochronne nad wejściem do hoteli, teatrów, kinematografów i w ogóle wszelkie przedmioty, wystające przed licem budynku lub ponad terenem ulicznym, bądź w przejściach, w pasażach, w podwórzach i w bramach wejściowych, należy wykonywać i umieszczać w sposób, nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzkiemu i nie powodujący zniekształcenia budynku i otoczenia swoją formą, wielkością, barwą, rysunkiem.

(2) W dzielnicach mieszkalnych o zabudowie luźnej albo grupowej miejsce na umieszczenie szyldów, reklam i tym podobnych urządzeń, jeśli nie jest określone na elewacji w zatwierdzonym projekcie budynku, każdorazowo wyznaczy władza budowlana.

§ 26. (1) Szyldy i reklamy z napisami i rysunkami należy umieszczać nad otworami drzwiowymi i okiennymi.

(2) Urządzenia te powinny być dostosowane do architektury budynku. W razie, gdy na licu budynku lub na ogrodzeniu istnieją specjalne miejsca na umieszczanie napisów bądź zawieszanie szyldów, zabrania się umieszczania napisów lub zawieszania szyldów poza tymi miejscami.

(3) Władza budowlana może żądać, aby szyldy i reklamy z napisami i rysunkami były dostosowane pod względem konstrukcji, materiału i koloru do podobnych urządzeń, istniejących już przy danej ulicy, drodze czy placu lub przy pewnych ich odcinkach.

(4) Zabrania się zawieszania szyldów i reklam z napisami i rysunkami obok okien i witryn sklepowych oraz na skrzydlach drzwi, bram, okien i okiennic, oraz na balkonach, balustradach i dachach.

(5) Na ścianach fasad powyżej parapetów pierwszego piętra nie wolno umieszczać innych napisów poza napisami wykonanymi z liter plastycznych nakładanych.

§ 27. (1) Szyldy i reklamy z napisami i rysunkami należy tak umieszczać, aby przylegały do muru, nie były nachylone ukośnie do lica budynku, nie przerywały ciągłości pewnych układów lub elementów architektonicznych, jak: filarów, pilastrów, belkowań, gzymsów, wnęk, boniowań, portali itp., wreszcie, aby nie zakrywały takich elementów ani też otworów okiennych i drzwiowych.

(2) Zewnętrzna powierzchnia szyldów i reklam we wszystkich swoich częściach może znajdować się co najwyżej w odległości 0,05 m, liter nakładanych — 0,15 m, reklam świetlnych — 0,25 m od powierzchni lica budynku.

§ 28. (1) Zabrania się wykonywania na płaszczyznach murów, obok okien i witryn sklepowych oraz na skrzydłach drzwi, okien i okiennic jakichkolwiek innych napisów poza napisami, określającymi nazwę firmy i rodzaj przedsiębiorstwa wykonywanymi bezpośrednio na materiale, z którego wykonano określonej powyżej części budynku lub trawionymi na szkle.

(2) Zabrania się malowania napisów, obramowań lub rysunków farbą olejną lub inną bezpośrednio na fasadach, murach ogniochronnych, skrzydłach drzwiowych lub na okiennicach.

§ 29. Tablice, służące do oznaczania zawodu, należy umieszczać w glifach (wnękach) otworów bramowych lub wejściowych, albo na bramach i na furtkach ogrodzenia. Zabrania się umieszczania tych tablic na frontowych ścianach budynku.

§ 30. (1) Reklamy świetlne należy umieszczać co najmniej na wysokości parapetów okiennych I piętra, a szkodliwe dla oka (np. czerwone światło neonowe) na wysokości co najmniej 6,00 m ponad poziomem chodnika.

(2) Reklamy świetlne mają być tak wykonane, aby swym wyglądem nie szpeciły miejscowości ani też budynków, zarówno w dzień jak i w nocy.

(3) Zabrania się urządzania wszelkich reklam świetlnych przy ul. Kanoniczej oraz przy Pl. Mariackim od strony południowej i poludniowo-wschodniej.

(4) W dzielnicy I. Śródmieście oraz przy ulicach: Podzamcze, Powiśle, Bernardyńskiej, Pl. Bernardyńskim, Skałecznej, św. Katarzyny, Augustiańskiej na przestrzeni od ul. Paulińskiej do ul. Skałecznej, Józefa, Szerokiej, Ciemnej, Izaaka, Bożego Ciała na przestrzeni od ul. Józefa do Pl. Wolnica, św. Wawrzyńca na przestrzeni od Pl. Wolnica do ul. Gazowej, Krakowskiej na przestrzeni od ul. Trynitarskiej do ul. Podgórskiej nie wolno umieszczać reklam świetlnych powyżej parapetów I piętra.

(5) Zabrania się umieszczania neonowych reklam przy ulicach: Siennej na przestrzeni od Rynku Gł. do Małego Rynku, św. Jana na przestrzeni od ul. św. Tomasza do ul. Pijarskiej, Pijarskiej na przestrzeni od ul. św. Jana do Szpitalnej, św. Marka na przestrzeni od ul. Floriańskiej do ul. Reformackiej, św. Tomasza na przestrzeni od ul. Szpitalnej do ul. św. Jana, Mikołajskiej na przestrzeni od ul. św. Krzyża do plant, św. Krzyża, Na Gródku, Jagiellońskiej, na przestrzeni od ul. św. Anny do plant i ul. Gołębiej i św. Idziego.

§ 31. (1) Sklepowe witryny i szafki reklamowe mają być dostosowane do architektury budynku, nie mogą mieć podstaw, opartych bezpośrednio na chodniku, nie mogą wystawać przed lice muru więcej jak 0,25 m i mogą być umieszczane tylko przy chodnikach o szerokości, wynoszącej co najmniej 2,00 m.

(2) Przy stosowaniu witryn i szafek reklamowych w pasażach, przejazdach, bramach i tym podobnych miejscach, należy pozostawić przed witrynami wolną przestrzeń o szerokości przynajmniej 2,30 m; a w sieniach przejściowych — 1,5 m.

§ 32. Na frontowych ścianach piętrowych kondygnacji wolno umieszczać tylko reklamy świetlne i napisy z liter nakładanych. Innych stałych szyldów i napisów na tych częściach ścian urządzać nie wolno.

§ 33. (1) Zabrania się wywieszania szyldów prostopadle do lica budynku. Dopuszczenie innych wywieszek umieszczanych prostopadle do lica budynku, zależy od uznania władzy.

(2) Latarnie i tablice z oznaczeniem numeru domu, umieszczane na domach czy ogrodzeniach, powinny być wykonane według typu, ustalonego przez Zarząd Miejski.

(3) Neonowe reklamy świetlne, przy ulicach o rozstawie budynków, wynoszącej mniej jak 18 m, można umieszczać prostopadle do lica budynku, nie mogą wystawać przed lice budynku więcej jak o 0,60 m, a przy ulicach o większym rozstawie budynków — 1,00 m.

§ 34. (1) Zabrania się umieszczania jakichkolwiek szyldów, reklam świetlnych, witryn, napisów i rysunków na balkonach i na ogrodzeniach z siatki lub ze sztachet żelaznych czy drewnianych, z wyjątkiem bram i furtek oraz na drzewach i krzewach.

(2) Reklamy z napisami i rysunkami, umieszczone na ogrodzeniach z muru lub pełnych z drzewa powinny czynić zadość przepisom §§ 25 i 27, szafki zaś reklamowe — §§ 25 i 31. Ponadto władza budowlana może żądać, aby takie reklamy i szafki, umieszczane na jednym lub kilku sąsiednich ogrodzeniach, miały jednolity charakter pod względem konstrukcji, materiału i koloru.

§ 35. Wolno stojące szafki reklamowe, gablotki, reklamy świetlne itp. urządzenia oraz tablice i słupy reklamowe można stawiać tylko w miejscach, wyznaczonych przez władzę budowlaną. Urządzenia te należy wykonać porządnie i w sposób nie szpecący miejscowości i nie zagrażający komunikacji, w szczególności zaś w sposób, nie przypominający tablic i słupów orientacyjnych ruchu publicznego.

§ 36. (1) Przepisy, zawarte w §§ 26—35, nie dotyczą dekoracyj, transparentów, chorągwi itp. emblematów, wywieszanych z powodu świąt narodowych, obchodów religijnych itp. uroczystości.

(2) Umieszczenie szyldów prowizorycznych płóciennych, określających przedsiębiorstwo dopuszcza się tylko na okres 30 dni.

(3) Wszelkie prowizoryczne urządzenia reklamowe powinny odpowiadać wymaganiom estetycznym.

Tablice, anteny itp. urządzenia.

§ 37. Tablice, określające nazwy ulic, znaki wysokościowe itp. powinny być wykonane w sposób nie szpecący budynku bądź ulicy.

§ 38. (1) Anteny radiowe itp. urządzenia, umieszczane na dachach frontowych i w ogóle w miejscach widocznych, należy wykonywać w sposób nie szpecący budynku i otoczenia.

(2) Władza budowlana może żądać, aby urządzenia, o których mowa w ustępie poprzednim, były wykonane w sposób przez nią określony.

(3) Przewieszanie anten nad ulicą lub drogą jest zabronione.

Markizy.

§ 39. (1) Markizy należy umieszczać na wysokości, wynoszącej co najmniej 2,30 m ponad poziomem chodnika.

(2) Markizy w stanie rozwartym mogą sięgać od lica budynku na odległość nie większą od szerokości chodnika, zmniejszonej o 0,50 m, a co najwyżej na odległość 2,50 m.

(3) Władza budowlana może żądać, aby markizy pod względem konstrukcji, materiału i barwy oraz wysokości zawieszania i wymiarów odpowiadały określonym przez nią warunkom ,w szczególności zaś, aby były zharmonizowane z markizami, istniejącymi przy danej ulicy lub przy pewnym jej odcinku.

Dostosowanie urządzeń istniejących.

§ 40. Na obszarze m. Krakowa części budynków oraz istniejące urządzenia, związane z budynkami, powinny być dostosowane do wymagań niniejszych przepisów na następujących zasadach:

a) Ściany i powierzchnie murów, nie czyniące zadość przepisom §§ 1, 2 i 3 i nieotynkowane, należy otynkować albo wyłożyć kamieniem naturalnym czy regularnie wiązaną cegłą licówką bądź innym materiałem, nadającym się do licowania w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszych przepisów. Władza budowlana może zarządzić pomalowanie tych ścian (jeśli będą otynkowane) w określonym przez nią kolorze.

b) Urządzenia, wymienione w § 9, należy doprowadzić do stanu, wymaganego w myśl niniejszych przepisów w okresie 2-ch lat od dnia wejścia ich w życie.

c) Urządzenia, wymienione w §§ 25—35, 36—39 należy doprowadzić do stanu, wymaganego w myśl tych przepisów, w okresie 2-ch lat od dnia wejścia ich w życie.

Stosowanie ulg.

§ 41. (1) W wyjątkowych przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, władza budowlana może zezwolić na odstępstwa od przepisów, zawartych w §§ 8, 9, 12 ust. (2), §§ 20, 21 ust. (2), § 22 ust. (1), § 26 ust. (1) i (4) i § 27 ust. (2).

(2) Przy wznoszeniu budynków przeznaczonych do użytku publicznego i budynków o charakterze monumentalnym władza, powołana do udzieleń, może zezwolić na wysunięcie poszczególnych części budynków, większe od przewidzianego w §§ 17, 18, 19 ust. (1) oraz w § 21 lub też zezwolić na umieszczenie na chodniku urządzeń, o których mowa w §§ 23 i 24, gdy względy architektoniczne za tym przemawiają, a warunki utrzymania bezpieczeństwa ruchu publicznego nie stoją na przeszkodzie.

Roboty wymagające pozwolenia.

§ 42. (1) Wykonanie urządzeń określonych w §§ 25, 26, 27, 28, 30 i 31, 32, 33 i 39 niniejszych przepisów wymaga uprzedniego uzyskania pozwolenia Zarządu Miejskiego w trybie zatwierdzenia projektu w myśl art. 333 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w brzmieniu ustawy z dnia 14 lipca 1936 roku (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 405).

(2) Umieszczenie tabliczek z numerami domów, latarń służących do oznaczenia ulic i domów, poziomu wodociągów i kanalizacji, oddziałów straży pożarnej, innych urządzeń porządku i bezpieczeństwa publicznego, jak również tablic o rozmiarze nie przekraczającym 15 × 35 cm, służących do oznaczenia zawodu, nie wymaga pozwolenia.

Przepisy końcowe.

§ 43. Przepisów niniejszych nie stosuje się do obiektów uznanych za zabytkowe.

§ 44. Przepisy niniejsze wchodzą w życie w 30 dni od dnia ich ogłoszenia w „Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim".

§ 45. Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy sprzeczne z jego postanowieniami oraz wszelkie przepisy dotyczące spraw unormowanych niniejszym zarządzeniem.

Za Ministra:
KORSAK
Podsekretarz Stanu.

W sprawie podniesienia stanu sanitarnego, porządkowego i budowlanego miasta

Zarządzenie Prezydenta miasta z dnia 15-go marca 1939 r. Nr. Og. Org. 26-39

Na podstawie art. 46 ust. (1) ustawy z dnia 23-go marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) i w wykonaniu okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 13 z dnia 29 marca 1938 (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 10, poz. 46) i Nr. 8 z dnia 3 lutego 1939 (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 4, poz. 21) i zarządzenia Wojewody krak. z dnia 1 marca 1939 r. L: K. B. B.-IV-1-8 zarządzam w porozumieniu ze Starostą Grodzkim krakowskim — co następuje:

§ 1.

W celu usprawnienia akcji zmierzającej do podniesienia stanu sanitarnego, porządkowego i budowlanego w mieście powołuje się:

1) Miejskiego Komisarza do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście;

2) Naczelną Komisję sanitarno-porządkową i budowlaną;

3) sześć Obwodowych Komisyj sanitarno-porządkowych i budowlanych.

§ 2.

(1) Miejski Komisarz do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście pełni swe funkcje z ramienia Wydziału Zdrowia Publicznego Z. m. i jest organem Zarządu Miejskiego skupiającym w swym ręku całość

akcji zmierzającej do podniesienia stanu sanitarnego, porządkowego i budowlanego:

a) zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości,

b) lokali przemysłowo-handlowych,

c) ulic, placów, targowisk i innych miejsc służących do użytku publicznego.

(2) Komisarz obowiązany jest w szczególności:

1) ustalać ogólne miesięczne programy akcji, na dwa tygodnie przed rozpoczęciem każdego miesiąca i przedkładać je Prezydentowi miasta do zatwierdzenia;

2) rozpatrywać i zatwierdzać przedłożone przez Kierowników Urzędów Obwodowych szczegółowe plany prac;

3) czuwać nad tokiem czynności Kierowników Urzędów Obwodowych i Komisyj Obwodowych w tym zakresie i wydawać odpowiednie zarządzenia Kierownikom M. Urzędów Obwodowych jako przewodniczącym Obwodowych Komisyj w sprawach usprawnienia tego toku;

4) opracowywać i przedkładać Prezydentowi miasta do zatwierdzenia sprawozdania z dokonanych czynności w terminie do 2-ch tygodni po upływie miesiąca;

5) informować bieżąco Prezydenta miasta o postępie prac;

6) przekazywać właściwym organom miejskim dopilnowanie wydanych przez siebie zarządzeń;

7) sporządzać doniesienia (przypomnienia urzędowe) dla właściwych działów administracji miejskiej o usterkach, do których usunięcia są powołane te działy.

(3) Miejski Komisarz do nadzoru nad czystością i porządkiem wchodzi w skład Naczelnej Komisji sanitarno-porządkowej i budowlanej jako przewodniczący i w tym charakterze wydaje, na podstawie opinii rzeczonej Komisji, kierowane do kierowników M. Urzędów Obwodowych zarządzenia, w celu uchylenia stanów faktycznych, nieodpowiadających pod względem sanitiarnym, porządkowym i budowlanym obowiązującym przepisom.

(4) M. Komisarz do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście działa w ścisłym porozumieniu ze Starostą Grodzkim Krakowskim i urzędnikiem sprawującym kierownictwo nadzoru budowlanego Zarzadu miejskiego.

§ 3.

(1) W skład Naczelnej Komisji sanitarno-porządkowej i budowlanej wchodzi:

1) Miejski Komisarz do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście, jako przewodniczący,

2) Delegat Krak. Starosty Grodzkiego,

3) Kierownik M. Urzędu Obwodowego względnie jego zastępca,

4) Delegat Komendy Policji Państwowej,

5) Rzeczoznawca techniczny, nadto zależnie od potrzeby

6) Rzeczoznawca sanitarny,

7) Delegat Wydziału dla spraw admin., przem. i aprow. Z. M.,

8) Miejski lekarz okręgowy weterynaryjny.

(2) Poza tym Komisarz może dla przeprowadzenia badań w poszczególnych przypadkach powoływać fachowych urzędników innych działów administracji miejskiej.

(3) Naczelna Komisja jest organem opiniodawczym Miejskiego Komisarza do nadzoru nad czystością i porządkiem w mieście, a jednocześnie czynnikiem inicjatywy i kontroli w tych sprawach.

Do jej zakresu działania należy:

1) wyrażanie opinii o stanie sanitarnym, porządkowym i budowlanym w poszczególnych obwodach miejskich,

2) przeprowadzanie w tym celu (wyrywkowych) oględzin obiektów wymienionych w § 2 niniejszego zarządzenia.

§ 4.

(1) Obwodowe Komisje sanitarno - porządkowe i budowlane są organami opiniodawczymi Miejskich Urzędów Obwodowych i działają na terenie poszczególnych obwodów.

W skład tych Komisyj wchodzi:

1) Kierownik Urzędu względnie jego zastępca,

2) Delegat Policji Państw., jako organ asystenc.,

3) Rzeczoznawca techniczny Urzędu Obwodowego, nadto w razie potrzeby

4) Rzeczoznawca sanitarny Urzędu Obwodowego.

(2) Do zakresu działania Komisyj Obwodowych należy:

1) systematyczne badanie i wyrażanie opinii o stanie budowlanym, porządkowym i sanitarnym:

a) zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości między innymi ogrodzeń, bram, podwórz i anten,

b) zakładów fabrycznych, hoteli, pracowni oraz lokali przemysłowych i handlowych ze szczególnym uwzględnieniem lokali przeznaczonych na wyrób i sprzedaż artykułów spożywczych.

(3) Wybór środka przymusowego należy od uznania Komisji, z tym zastrzeżeniem, że powinien być stosowany ten środek, który najlepiej i najspieszniej prowadzi do celu.

* * *

Następne paragramy 5—9 dotyczą szczegółów kompetencji. Zarządzenie weszło w życie z dniem 20 marca 1939 r.

ORZECZENIE

Nadzw. Komisji Rozjemczej z dnia 24 maja 1939 r. ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Krakowa na rok służbowy 1939/40.

ZMIANY W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO ORZECZENIA

z dnia 14 czerwca 1938 r.

§ 4 ustęp 2.

Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki mniej korzystne dla pracownika, niż ustalone w postanowieniu nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ulegają z mocy prawa zastąpieniu przez odnośne postanowienia niniejszego orzeczenia.

§ 6.

Indywidualne umowy o pracę pomiędzy właścicielem nieruchomości a dozorcą domów mogą być zawarte na okres czasu nie krótszy niż do dnia 31-go marca 1940 r.

Rozwiązanie umowy o pracę pomiędzy właścicielem nieruchomości a dozorcą domowym może nastąpić po uprzednim 3-miesięcznym wypowiedzeniu, dokonanym najpóźniej w dniu 31 grudnia 1939.

Niewypowiedzenie umowy o pracę przez żadną ze stron w powyższym terminie i nierozwiązanie umowy o pracę z dniem 31 marca 1940, oznacza zawarcie indywidualnej umowy o pracę na rok następny na warunkach dotychczasowych.

Jeżeli stosunek pracy trwa już 10 lat, rozwiązanie umowy może nastąpić po uprzednim co najmniej 6-miesięcznym wypowiedzeniu dokonanym najpóźniej w dniu 30 września 1939 r.

Wypowiedzenie umowy o pracę ze strony właściciela nieruchomości jest nieważne o ile zalega on z zapłatą należnego dozorcy wynagrodzenia z art. 18 niniejszego orzeczenia, a dozorca wykaże zaległe należytości, lub o ile nie wydał on dozorcy domowemu przy rozwiązaniu umowy należnego mu świadectwa pracy.

§ 13.

Dozorca domowy jest obowiązany utrzymywać w czystości wszystkie dostępne dla ogółu części domu, a więc wjazdy, bramy, sienie klatki schodowej, korytarze strychów i piwnic, wychodki dostępne dla publiczności (dalej bez zmian).

§ 14.

Obowiązkiem dozorcy domowego jest otwieranie bramy w porze jej zamknięcia, przy czym ma prawo pobierać za każdorazowe otwarcie bramy przed północą **25 groszy**, a po północy **35 groszy** (dalej bez zmian).

§ 22.

W razie śmierci.... jest obowiązany zatrzymać ich w pracy przez okres **6-ciu miesięcy**, licząc od dnia 1-go następnego miesiąca od daty zgonu.

§ 25.

Dozorcy domowemu przysługuje po rocznym okresie trwania stosunku pracy prawo do tygodniowego płatnego urlopu wypoczynkowego, a po 3-ch latach 2 tygodnie płatnego urlopu wypoczynkowego.

§ 27.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje na okres od dnia **1 kwietnia 1939 do dnia 31 marca 1940** r. z tym, że o ile żadna ze stron nie zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu obowiązywaniu zasad tego orzeczenia na miesiąc przed upływem powyższego terminu, obowiązuje ono nadal do dnia **31 marca 1941** z tym samym warunkiem przedłużenia na rok następny ze zmianami odnośnymi dat w § 6.

Okólnik w sprawie przepierzeń drewnianych na strychach

Nr. AP. 33-134.
(Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 6/1939, poz. 37).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu
na m. st. Warszawę i Starostów.

Wobec podnoszonych wątpliwości, czy drewniane przepierzenia i drewniane ścianki działowe, znajdujące się na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów budynków uważać należy za przedmioty, które powinny być usunięte z tych pomieszczeń, zgodnie z postanowieniem § 2, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1938 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Przemysłu i Handlu o zapobieganiu i rozszerzaniu się pożarów w budynkach (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 590) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że ścianki działowe lub przepierzenia na strychach nie mogą być uważane za przedziały w rozumieniu § 2 wymienionego rozporządzenia o ile stanowią integralną część budynku.

Jednocześnie Ministerstwo zwraca uwagę, że w przypadkach, gdy ścianki lub przepierzenia zostały wykonane bez pozwolenia właściwej władzy policyjno-budowlanej albo niezgodnie z takim pozwoleniem, władza ta, na podstawie art. 380 prawa budowlanego może zarządzić usunięcie tych ścianek lub przepierzeń, jako zagrażających bezpieczeństwu publicznemu w razie pożaru, przez utrudnianie prowadzenia akcji ratowniczej.

(—) **Nakoniecznikow-Klukowski**
Podsekretarz Stanu.

POTRĄCENIA NA AMORTYZACJĘ, GDY WSPÓŁWŁAŚCICIEL MA PRAWO UŻYTKOWANIA NA DALSZEJ CZĘŚCI.

Władze skarbowe, dokonywując wymiaru podatku dochodowego w stosunku do właściciela połowy domu, nie chcą uznać potrąceń na amortyzację budynku w drugiej połowie, na której ten właściciel ma dożywotnie prawo użytkowania.

Stanowisko władz skarbowych nie jest atoli słuszne. Użytkowanie stanowi specyficzne wprawdzie prawo majątkowe, odrębne od prawa własności, a stanowiące np. zasadniczy element składowy takiego stosunku prawnego, jak dzierżawa, jednak z punktu widzenia ustawy o podatku dochodowym okoliczność ta — naszym zdaniem — nie ma decydującego znaczenia.

Ustawa bowiem w art. 3 ustęp (1) pkt. 2 wyraźnie wymienia, że opodatkowaniu podlegają dochody z budynków, za czym za osobę, obowiązaną do opłacania podatku, uważać należy tę osobę, do której, zgodnie z przepisami prawa prywatnego, dochód z budynków należy.

Ponieważ zaś — w myśl art. 6 powołanej ustawy — za dochód w pojęciu tejże ustawy uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniadzach lub wartościach pieniężnych po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, łącznie z corocznym prawidłowym odpisaniem na zużycie budynków i t. d., przeto brak podstaw, by dochód czerpany z nieruchomości przez dożywotniego użytkownika miał być kwalifikowany w sposób odmienny.

Wydawca: Towarzystwo Katolickich Właścicieli Realności w Krakowie, ul. Reformacka 7. — Redaktor Dr. Michał Świgost zam. w Krakowie, ul. Sandomierska 9. — Drukarnia Udziałowa w Krakowie, ul. św. Tomasza 37, pod zarz. Romana Ferka.